

Vitale binnensteden in 2017

Het gebiedsgerichte kennisprogramma Vitale binnensteden van Platform31 krijgt vervolg in 2017. De komende jaren werken we aan projecten langs drie inhoudelijke hoofdlijnen: professionaliseren van binnenstadsamenwerking, regionaliseren en specialiseren van binnensteden en smart binnenstad: meten => weten => sturen. We ontwikkelen onze kennis- en netwerkprojecten zoveel mogelijk samen met publieke en private partners. Daarmee creëren we kwaliteit en draagvlak.

→ Professionaliseren van binnenstadsamenwerking

In binnensteden komt een veelheid aan partijen en belangen samen. De uitdaging is stakeholders in de binnenstad zo te organiseren dat het lukt om de uiteenlopende belangen zoveel mogelijk te laten samenkomen en samenwerken om scherpe en gedragen beslissingen voor de toekomst te nemen.

→ Specialiseren en regionaliseren van binnensteden

De ene binnenstad is de andere niet. Desondanks is het lastig lokaliseren in stadscentra waar de hoofdstraat wordt gekenmerkt door dezelfde modeketens, schoenenzaken en fastfoodrestaurants. Uit recente binnenstadvisies blijkt dat veel steden hun stadscentra nadrukkelijker willen profileren op de eigen geschiedenis, het karakter of 'DNA'. Platform31 versterkt die ambitie en ondersteunt stakeholders bij het kiezen van een profiel dat past bij de trends, ontwikkelingen en marktpotenties. En helpt hen de regionale schaal op te zoeken en op dat niveau goede afspraken te maken.

→ Smart binnenstad: meten => weten => sturen

Nederlandse binnensteden hebben traditioneel een aanbodgestuurde organisatie. Sinds de digitalisering is het mogelijk om real time het gedrag en de behoeften van gebruikers in kaart te brengen en de binnenstad meer vraaggestuurd in te richten. In potentie levert dit persoonlijke services op voor gebruikers, nieuwe businessmodellen voor marktpartijen en evidence based-beleid voor de overheid. In de praktijk wordt de beschikbare binnenstadsdata nog niet overal optimaal ingezet. In 2017 combineert Platform31 de opgedane kennis van smart cities met ervaringen met binnenstadsopgaven. De focus: het omzetten van data naar kennis en kennis naar aanpak.

Wilt u meer weten over het Programma Vitale Binnensteden of heeft u hierover specifieke vragen, neem dan contact op met: **Arjan Raatgever**: 06 57 94 39 38, arjan.raatgever@platform31.nl

Informatie

Uitgebreidere informatie over de projecten in deze brochure vindt u in ons kennisdossier:

www.platform31.nl/vitalebinnensteden

Koningin Julianaplein 10,
2595AA Den Haag

Postbus 30833,
2500GV Den Haag

www.platform31.nl
twitter: @platform31

PLATFORM31

kennis van stad en regio

Informatie

De binnenstad van de toekomst

Hoe houden we de binnenstad vitaal, nu én in de toekomst? Hoe stimuleren we ondernemerschap en dringen we leegstand terug? Wat werkt echt en wat juist niet? Deze brochure biedt een beknopt overzicht van de resultaten van het experiment Aangename aanloopstraten, de pilot Verlichte regels winkelgebieden en CONCEPT BINNENSTAD. En informeert over de centrale opgaven in het Platform31-programma Vitale binnensteden 2017.

PLATFORM31

Pilot Verlichte regels winkelgebieden

Stapelning van regels in winkelgebieden staat ondernemerschap en innovatie in de weg. De afgelopen anderhalf jaar creëerde de pilot Verlichte regels winkelgebieden ruimte door belemmerende regels af te schaffen, tijdelijk buiten werking te stellen of te verbeteren in twaalf kernwinkelgebieden, verspreid over het land. Hoe? In een praktijkexperiment met deelname van lokale stakeholders.

Conclusies

Er is meer mogelijk binnen bestaande (lokale) regels dan gedacht

De pilot toonde aan dat er meer mogelijk is binnen bestaande (lokale) regels dan gedacht. Hoe de regels worden toegepast is bepalender voor ondernemers dan de regels zelf. Dat vraagt om een cultuuromslag bij gemeenten waarbij opener en vraaggerichter wordt nagedacht over wat er mogelijk is.

Een experimentaanpak maakt ruimte in regels inzichtelijk

Hoewel regels het uitgangspunt blijven, wordt de flexibiliteit die binnen regels mogelijk is, steeds belangrijker. Een praktische experimentaanpak kan helpen de juiste wisselwerking te vinden voor een gebied. Vroegtijdig met elkaar in (informeel) overleg, leidt tot de beste oplossingen voor zowel gemeenten als externe stakeholders.

Verlichte regels

- Een jaarvergunning voor evenementen: geen ingewikkelde en langdurige aanvraagprocedures meer, maar jaarlijks gezamenlijk de evenementenagenda bepalen;
- Terrasinrichting zelf bepalen als ondernemer: mits de veiligheid voor passanten niet in gevaar komt;
- Andere verlichte regels: flexibilisering van het bestemmingsplan, een experimenteerartikel in de APV of verruiming van het uitstallingsbeleid.

Aanbevelingen

- Maak succesvolle initiatieven permanent mogelijk en trek ze door naar andere gebieden of beleid/werkwijze;
- Communiceer goed en duidelijk over de regels en denk mee over de ruimte die binnen deze regels bestaat;
- Maak een pilot onderdeel van een bredere aanpak of visie op het winkelgebied en liefst ook de binnenstad.

Heeft u een gerichte vraag over de pilot of een vervolg in 2017? Neem dan contact op met: **Hanneke van Rooijen:** 06 57 94 18 91, hanneke.vanrooijen@platform31.nl

Experiment Aangename aanloopstraten

Als reactie op de dalende vraag naar winkelvastgoed willen veel gemeenten een compactere binnenstad. Dit brengt hen op de vraag: wat te doen met aanloopstraten? In Experiment Aangename Aanloopstraten ontwikkelden deelnemende gemeenten kennis en instrumentarium voor de aanpak van aanloopstraten. Wat blijkt: ga niet te snel over op de inzet van instrumenten, maar analyseer eerst wat wenselijk is in aanloopstraten en met welke coalitie u oplossingen wil bedenken.

Conclusies

Volg vijf stappen

Een proces om een aanloopstraat te vernieuwen loopt idealiter langs vijf volgordele stappen: analyse, urgentie, visie, strategie en aanpak.

Creëer een 'coalition of the willing'

Om de ontwikkeling van aanloopstraten voor elkaar te krijgen, is coalitievorming nodig. Het is onmogelijk om iedereen mee te krijgen. Belangrijk is dat het eigenaarschap niet alléén bij de gemeente komt te liggen. Breng verschillende belangen in kaart, mobiliseer mensen en investeer in persoonlijke relaties.

Combineer een probleem- én kansgerichte aanpak

Wanneer kiezen voor 'de wortel' of 'de stok'? Ontbreekt de urgentie, investeer dan in het proces en in stimulerende, constructieve instrumenten. Combineer wortel en stok in geval van hoge leegstand en tegenwerkende partijen.

Aanbevelingen

- Zet een "olliemannetje" in: een derde voor de partij afstemming van vraag en aanbod;
- Zet in op subsidies en acties: van 'Werk aan de winkel' en 'Win een winkel' tot een HIRB-regeling;
- Placemaking: vergroot de identiteit van de straat met gebiedsmarketing.

Heeft u een gerichte vraag over het experiment of over een vervolg in 2017? Neem dan contact op met: **Barbara Heebels:** 06 23 01 27 99, barbara.heebels@platform31.nl

CONCEPT BINNENSTAD

De dagelijkse problematiek in binnensteden, zoals winkelleegstand, krijgt voortdurend aandacht in pers, politiek en praktijk. Terwijl er minder oog is voor nieuwe kansen in de binnenstad. Met CONCEPT BINNENSTAD brachten Platform31, SITE urban development en elf publieke en private projectpartners daarin verandering. CONCEPT BINNENSTAD is een laboratorium voor de binnenstad van morgen, gericht op het (her)introduceren van nieuwe binnenstadsfuncties en -concepten.

Met behulp van onderzoek, brainstorm- en expertsessies en een intensief Living Lab zijn door veertig betrokkenen zes vernieuwende, niet-locatiegebonden concepten voor de binnenstad van de toekomst ontwikkeld:

1 De Familiteit

Een fysieke plek, service en netwerk waar drukke (binnen)stadsgezinnen ondersteuning krijgen bij dagelijkse taken en de geborgenheid van een woonwijk kunnen vinden.

2 Joint Venture

Een for-profit binnenstadsorganisatie waarin stakeholders ook écht aandeelhouder zijn en daardoor deelgenoot van waardegroei worden.

3 Binnenstad Maxx

Vertaling van de 'slow movement' naar een netwerk van locaties en diensten die (onder andere) ouderen stimuleren om weer meer van de binnenstad gebruik te maken.

4 Het Verbond

'Huiskamer', flexwerkplek en netwerkmodel voor de grote middengroepen ZZP-ers in ambacht, vakwerk, zorg, welzijn.

5 Verrassend Rijk

Activeren van stad en binnenstad door een uitgekend netwerk van 'trotsots', een stadslobby en stadsambassadeurs. Leer de rijkdom en verrassing van de (binnen)stad kennen.

6 Vrijstad

Een nieuw businessmodel voor het collectief invullen en vermarkten van leegstand met nieuw ondernemerschap en nieuwe verdienmodellen.

Roadshow

Begin 2017 worden deze concepten in een roadshow getoetst aan de dagelijkse binnenstadspraktijk van de deelnemende projectpartners. Het doel: de resultaten lokaal delen en de implementatie van (een of meer) concepten dichterbij brengen. Ook start een nieuwe ronde. Hiervoor zoeken we nog nieuwe publieke én private partners die samen nieuwe binnenstadsconcepten willen ontwikkelen.

Interesse? Stuur dan een mail naar: **Arjan Raatgever:** 06 57 94 39 38, arjan.raatgever@platform31.nl